

Газета, як і пам'ять, як і долі людські, має історію, своє спрямування, своє ідеологічне задривлення. Газета, як і все наше суспільство, в певний період стояла на певній політичній платформі. Така реальність і цього життя, і від неї нікуди не дінешся.

Сьогодні цікаво гортати архівні підшивки районки, бо в них, як у дзеркалі, відображено минуле. На жаль, до 1950 року архівів не збереглося. Отож про що писалося в квітневі дні 1950-го.

...На першому плані — весняно-польова кампанія. Звичайно, під прапором Леніна, під проводом Сталіна. Тоді колгоспники боролися за 700-центнерні врожаї цукросировини з гектара. Яка техніка і настрої людей?

«Хоч би взяти першу бригаду колгоспу імені Сталіна (с. Симонів), де бригадиром і. Винокур. В цій бригаді щоденно ростеює без діла 10—15 пар коней. На польових роботах працюють переважно підлітки. А понад 150 працездатних колгоспників сидять вдома».

Вирощували й невідому нинішньому поколінню культуру.

«Каучуководи артіль ім. XI з'їзду ВЛКСМ (с. Красносілля) борються за високий урожай насіння і коренів кок-

Віхи нашої історії

сагізу».

...Навесні цього ж року вперше сіла на трактор «У-2» трактористка колгоспу ім. Шевченка (с. Гоцца) Ганна Січкара.

Йшов 50-й... До смерті вождя всіх народів було ще три роки, ще ваяло розгулом беріівчини. І навіть груповий лист з колгоспу ім. Леніна (с. Сінне) свідчить про те, які процеси відбувалися на селі.

«Об'єднавшись в колгосп, ми прикладаємо всіх зусиль, щоб зробити його більшовицьким. Але нам всіляко заважають куркулі і їх прибічники.

Ошукавши пильність колгоспників, до керівництва артіль пролізли такі як...». Перераховуються прізвиська: завгосп — польський вуйт, бригадир рільничої бригади — німецький поліцай, бригадир будівельної бригади — німецький староста, куркулі такі-то. І прохання — допомогти позбавитися ворожих елементів.

В ті роки це робилося елементарно — НКВС обов'язково допоможе, з радістю.

...1955-й. Вже змінилися і назви колгоспів, менше згадується ім'я Сталіна. До комунізму

крокуємо не під прапором одного, а «Маркса—Енгельса — Леніна — Сталіна, під керівництвом Комуністичної партії».

...В артіль імені Хрущова будуються силосні споруди.

...Учні з Федорівки провели екскурсію в сусідній колгосп ім. Булганіна.

...Хлібороби колгоспів ім. Шверника та «Победа» об'єдналися в одну сільськогосподарську артіль ім. Б. Хмельницького.

...Головний комітет Всесоюзної сільськогосподарської виставки нагородив Малою золоту медаллю доярку артіль ім. Жданова Оксану Сульжук і преміював її швейною машинкою.

...Пройшло 10 років. Нові імена політиків, нові прізвиська дописувачів. Змінилося й обличчя районної газети «Радянське життя». Ширша інформація, серйозніші матеріали, пропаганда передового досвіду. Той період уже за моєї пам'яті.

Бо саме в 1965-му почав працювати у районній газеті. Наше покоління вірило, хоч не у світле, але майбутнє. Та й сама редакція тоді омолоджувалася. Добре знайомий і з тими актив-

ними дописувачами, громадськими кореспондентами «Радянського життя», з ким вчився в одній школі: Миколою Сіруком — нині підполковник, командир однієї з військових частин, Віталієм Омельчуком — роки 10 тому був кандидатом наук, викладачем Київського держуніверситету. Мабуть, зараз наукова ступінь вища...

...В 1975-му ми писали про те, що збирають у колгоспі ім. Жданова по 55 центнерів ячменю з гектара, старалися успішно завершити п'ятирічку, виконували рішення пленумів партії. Тоді газеті виповнилося 30 років, як і Великій Перемозі. Про багатьох фронтівиків ми розповіли. Це своєрідний літопис про тих людей, хто воював з фашизмом, кого сьогодні уже немає в живих.

...XXVII з'їзд КПРС 1986 року. Були роздуми, пропозиції, побажання. Була політика Горбачова, якій слідувало і «Радянське життя». Ніхто не відав, що через кілька років все надто круто повернеться...

Вже в 1990-му, коли проходили демократичні процеси, мені довелося брати інтерв'ю в першо-

го секретаря райкому партії. Воно було надруковане під заголовком «Будемо відвертими». І сталося так, що друкарка пропустила в одному реченні «не», а лінотистка не добрала інше «не».

А автор цих рядків, як і черговий по номеру, не дивився. Власне... Йшлося про кризовий період в партії. Перший дав таку відповідь «Я переконаний, не партія в цілому винна» і далі «Стосовно росту партійної організації за 1989 рік, то дійсно, він менший, як це було у минулі роки. Я це розцінюю, як нормальне явище, що проходить у відповідності з тими подіями, які відбуваються у житті нашого народу, і це не прояв кризи». В газетному тексті ж нішло «Я переконаний, що партія в цілому винна» і «це прояв кризи».

Після цього послідували партійні збори. Вказівка зверху — покарати автора і тих, хто допустив помилки. Перечитували текст інтерв'ю в редакції. Всі сходилися на тому, що все правильно і без оцих двох «не». Партія терпіла вже не кризу, а ка-

тастрофу. Але... Змушені були все-таки кожному записати по партійній лінії, а в газеті дати спростування, що «Я переконаний, не партія в цілому винна. Причини, які привели до деформації в партії, — це сталінська командно-адміністративна система управління, відхід від лєнінських основ будівництва соціалізму, відрив народу від влади, від політики».

Вчитайтесь у ці рядки і глибоко задумайтесь. Я їх особисто коментувати не буду. Як і не буду коментувати тих численних суперечок, чи потрібне районній газеті гасло «Пролетарі всіх країн, єднайтесь!».

...Тепер редакція газети носить назву — «Рідний край». Дай, Боже, щоб її зміст був завжди співзвучний цьому заголовку, і кожен міг висловити на сторінках районки свою, а не чужу думку. Бо круті повороти історичної правди ми ще не пройшли. Ми в них просто заплуталися.

Євген ЛАНОВЕЦЬ.

